№ 163 (10.412).
1992 йил
26 ноябрь
пайшанба
Баҳоси 3 сўм.

Тошкент ҳақиқати

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

• *Режани бажарганларни қутлаймиз!* •

• *92-ЙИЛ ҲОСИЛИ* •

БЎКА ВА ОҚҚЎРҒОН ТУМАНЛАРИ ВИЛОЯТДА БИРИНЧИ БЎЛИБ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ РЕЖАЛАРИНИ БАЖАРДИЛАР

Бўкаликлар давлатга 48 минг тоннадан ортиқ, Оққўрғонликлар 46 минг тоннага яқин пахта топширдилар. Уларни ана шу улкан меҳнат ғалабаси билан самимий қутлаймиз!

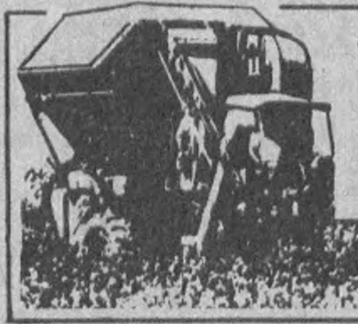

ТЕЗКОР ПАХТА ШТАБИ

33·40·48
33·48·08
33·50·18
33·05·22

БУКА ва ОҚҚУРҒОН районлари деҳқонлари қийинчиликларни мардона енгиб, мўл ҳосил етиштирдилар ва йиғим-теримни муваффақиятли якунламоқдалар. Бўкаликлар давлатга 48 минг тоннадан ортиқ, оққўрғонликлар 46 минг тоннага яқин пахта сотдилар ва режаларини муддатидан илгари бажардилар.

Иккала районда ҳам терим машиналаридан унумли фойдаланилди. Бўка райони пахтазорларида 400 тадан ортиқ машиналар ишлаб турди. Оққўрғон районида 360 та машина теримда қатнашди. Бўка районида машинада терилган пахта 32 минг тоннадан, Оққўрғонда 28 минг тоннадан ошди. Оққўрғонлик механизаторлар ҳар бир машинада ўртача 100 тоннадан, бўкалик механизаторлар эса 80 тоннадан пахта тердилар.

Оққўрғон районида ҳосилдорлик 28 центнерданга, Бўка районида салкам 25 центнерданга тўғри келди.

Ҳар икки районда ҳам ҳосил асосан юқори сортларга топширилди.

Бўка районидаги 21 хўжаликдан шу кунгача 14 таси режасини адо этди. Айниқса, Ғ. Азаматов номли, «Ачамайли», Навоий номли, Тимирязев номли, «Янги ҳаёт», «Хўжақўрғон» жамоа хўжаликлари ва «Бўка» давлат хўжалиги пахтакорлари умумий хирмонга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Оққўрғон районида 14 хўжаликдан 10 таси режани адо этишга муваффақ бўлди.

Режани биринчилардан бўлиб бажарган А. Икромов номли, Сегизбоев номли жамоа ва давлат хўжаликлари, шунингдек, Навоий номли, Ҳамид Олимжон номли, «Хонқа», «Оққўрғон», «Ойтамғали», «Гулистон», «Озод» хўжаликлари юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Ҳар икки районда ҳам йиғим-терим давом этмоқда.

Оққўрғон:

режага қўшимча яна 2 минг тонна пахта топширилади.

Бўка:

режага қўшимча яна 1 минг 500 тонна пахта топширилади.

● ФУРҚАТ ҚЎРБОНОВ мавсум бошланганда 100 тонна пахта теришга сўз берган эди. У ваъдасини ошириб бажарди. Бўка районидаги Ғ. Азаматов номли жамоа хўжалигида Қурбонов сингари яхши ишлаган механизаторлар кўпчиликни ташкил этади.

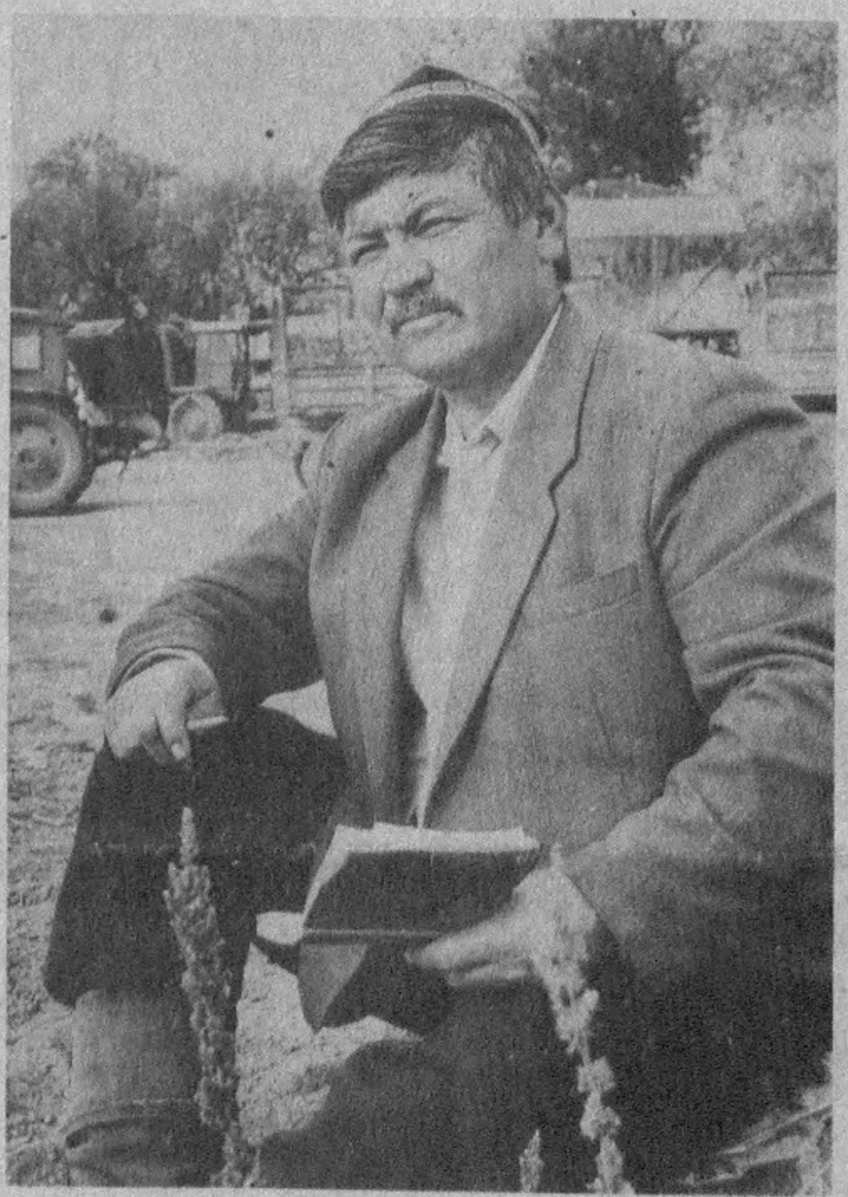

● ОҚҚЎРҒОН районидаги «Қаҳрамон» жамоа хўжалигида катта хирмоннинг бунёд этилишида Тўлаган Отаев бошлиқ бригаданинг қўшган ҳиссаси ғоятда салмоқли бўлди. Бу бригада 105 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил йиғиб топширди. Суратда: бригада бошлиғи Тўлаган Отаев.

● МАНА бу сурат вилоятимиз пахта далаларидан айни йиғим-терим қизғин кунларда олинган эди. Машиналар чиндан ҳам хирмонга барака киритди. Ҳар бир хўжаликда ҳам техникадан самарадорлик билан фойдаланилди.

Суратчи А. МАЛЬЦЕВ.

ВИЛОЯТ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 25 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — машинада бир кунда терилган пахта, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бўка	0,28	99,76	—	90,22
Оққўрғон	0,36	99,60	0,07	82,25
Бекобод	0,31	97,85	—	69,50
Ўртачирчиқ	0,52	96,70	0,29	72,57
Чиноз	0,36	94,44	0,42	97,24
Юқоричирчиқ	0,27	91,58	0,04	84,96
Қуйичирчиқ	0,28	89,84	0,02	82,77
Пискент	0,42	88,21	—	43,99
Янгийўл	0,46	87,55	0,16	56,43
Вилоят бўйича	0,36	94,87	0,09	75,91

ЖАЛҒАСНИНГ УЛУШИ

Бу моҳир механик-ҳайдовчи билан мавсум бошланиши арафасида танишган эдик. Ўшанда Зиёдилла Товбоев бригадаси механик-механизатори Жалғас ўз агрегатини далада синовдан ўтказаётганди.

— Қанча термоқчисиз?

— 100 тоннадан кам бўлмайди, — деган эди Жалғас.

Жалғас ўз сўзининг уддасидан чиқиш учун мавсумда астойдил меҳнат қилди.

... Район режасини бажарганида биз Болатоевнинг иши билан қизиқдик. У 110 тоннага етказиб пахта топширибди.

Бўкадаги «Янги ҳаёт» колхозида Болатоев сингари моҳир механик-ҳайдовчилар кўп экан. Шунинг учун ҳам бу хўжалик машина теримида ўрнак кўрсатди. Режани анча барвақт уддалади. Унда Жалғас сингари азаматларнинг улуши каттадир.

Н. ИСАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН УРОЛОГЛАРИНИНГ I-ҚУРУЛТОЙИГА

Муҳтарам дўстлар!

Ўзбекистонда замонавий тиббиёт илми ва амалиётининг энг муҳим йўналишлари орасида урология етакчи ўринлардан бирида туради.

Ўзбекистон Республикаси урологлари I-қурултойи қатнашчиларини ва делегатларини табриклаб, минтақамизнинг ўзига хос шароитида урологиянинг тутган ўрни ва аҳамиятини алоҳида таъкидламоқчиман. Минтақамизда миллионлаб кишилар урология касалликларини даволаш ва олдини олишга муҳтождирлар.

Айни шу сабабли қурултойингизда муҳокама қилинаётган муаммоларнинг, унда қабул қилинадиган қарорларининг аҳамияти каттадир. Биз илғор билимлар билан қуролланган юқори малакали шифокор урологлар ва мутахассислар тайёрлашга ҳамда уларнинг жойларда муқим ишлаб қолишига, шифохоналаримиз замонавий асбоблар билан жиҳозланишига жуда муҳтожмиз.

Ҳозир зўр мамнуният билан шуни айтиш мумкинки, сўнгги йилларда Ўзбекистонда республика урология мактабини барпо этишда катта қадам қўйилди. Бу мактаб республикадан ташқарида ҳам эътироф этилди.

Урологлар кўп минг кишилик армияси — шифокорлар, мутахассислар ва олимларнинг одамлар фаровонлиги ва саломатлигини муҳофаза қилиш йўлидаги олийжаноб меҳнатига халқимиз муносиб баҳо беришига шубҳа қилмайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикасининг Президенти.

ХЎЖАНД ШАҲРИ

ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ СЕССИЯСИГА

Республикамизнинг халқлари Тожикистонда содир бўлаётган воқеаларни алам ва изтироб билан кутиб олмоқдалар. Тожикистон халқ ноибларининг мамлакатингиздаги аҳволни нормал изга солиш йўлидаги ишлари ва таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар.

Тожикистон Республикаси Олий Кенгашининг ҳозирги вақтда Хўжандда ишлаётган сессияси тожик халқига, ниҳоят, тинчлик ва тотувлик йўлини топишда ёрдам бера оладиган аниқ имкониятни яратади. Биз Тожикистоннинг ҳаётий муҳим бўлган барча муаммолари тинч йўл билан ҳал этилишига қатъиян тарафдормиз.

Тожикистон Республикаси Олий Кенгашининг Россияга қарашли 201-мотоўқчи дивизияни бошқа давлатларнинг тинчлик ўрнатувчи кучлари билан мустаҳкамлаш ҳақидаги илтимоси яқин кунларда кўриб чиқилади.

Н. НАЗАРБОЕВ,
А. АҚАЕВ,
Б. ЕЛЬЦИН.
И. КАРИМОВ.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов 24 ноябрь куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Хитой Халқ Республикаси делегациясини қабул қилди. Делегация таркибида Хитой қоғоз ишлаб чиқарувчи мутахассислари ва енгил саноат ходимлари ҳам бор эди.

Дўстона суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бошчилигидаги ҳукумат делегациясининг шу йил март ойида ХХР-га қилган расмий ташрифи икки давлат ўртасида барча соҳалардаги алоқаларни сифат жиҳатдан янги поғонага кўтаргани таъкидланди.

Суҳбатда хитойлик мутахассислар ёрдамида Ўзбекистонда қоғоз ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва уни ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмаси ва Хитой чет мамлакатлар билан дўстлик алоқалари Синьцзян халқ жамияти ўртасидаги шартномага мувофиқ Сирдарё ва Хоразм вилоятларида шолипоядан қоғоз ишлаб чиқарадиган заводлар қуриш тўғрисида музокаралар олиб борилгани айтилди. Масалан, Сирдарё вилоятидаги шундай заводда ўрнатиладиган икки линиядан ҳар бирида йилига 3 минг тоннадан 5 минг тоннагача маҳсулот тайёрлаш мумкин бўлур эди. Республикамизнинг Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида, шунингдек Қорақалпоғистонда ҳам шу хил корхоналар қуриш имконияти бор. Бу борада Хитой технологияси ва мутахассисларидан фойдаланиш яхши самара беради.

Хитойлик меҳмонларнинг Ўзбекистонга ташрифи давомида пойабзал, устки кийим-кечак, терини қайта ишлаш ва қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхоналар барпо этиш ҳақида ҳамкорлик истагини билдирувчи протоколлар имзоланди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э. Самандаров қатнашди.

(ЎзА).

• *Режани бажарганларни қутлаймиз!* •

• 92-ЙИЛ ҲОСИЛИ •

ОФАРИН, БЎКАЛИК ВА

БИЗ — ФИДОЙИЛАРМИЗ

ВИЛОЯТИМИЗНИНГ кўҳна районларидан бўлмиш Бўка азал-азалдан ўзининг мард, фидойи, заҳматкаш одамлари, деҳқонлари, тадбиркор, оқил, ишбилармон қишлоқ хўжалиги ходимлари, раҳбарлари билан машҳур бўлиб келмоқда. Пахтакорлар бу йилги ғоят қийин бўлган шароитларда ҳам улоқни биринчилардан бўлиб олиб чиқиб кетганликларининг омили ҳам шундадир. Мухбиримизнинг район ҳокими Қодир ЭЛЧИБОЕВ билан суҳбати шу мавзуда кечди.

— Қодир ака, сир эмас, узоқ йиллар давомида «оқ олтин»ни олтин қўллар яратади», деб айтиб келдиг-у, лекин, деҳқонларимиз не-не машаққатлар билан етиштирадиган «оқ олтин»имизнинг ҳузурини камдан-кам ҳолларда ўзлари кўрдилар. Очиғи, улар меҳнатига яраша рағбатлантирилмадилар. Мана энди, мустақиллик шарофати туфайли пахта чинакамига «оқ олтин»га айланмоқда. Деҳқоннинг, пахтакорнинг меҳнати энди қадрланадиган бўлиб қолди.

— Тўғри айтасиз, бу йилги муваффақиятларимизнинг сабаби ҳам пахтанинг қадр-қиммати ошиб бораётганлигидан деб ҳисоблайман. Акс ҳолда баҳор чўзилиб кетиб, пахтанинг пишиб етилиши анча орқага сурилган бу йилги шароитда бунчалик ҳосил етиштириш анча мушкул бўларди. Ахир озмунча қийинчиликларни енгишга тўғри келмади. Агарда 19,5 минг гектар майдонга чигит экилган бўлса, унинг униб чиқиши, ғўза ривожи анча орқада қолгани устига яна 3 минг гектар ердаги пахта ўша ривожланишдан орқада қолган ғўзалардан ҳам қолоқ эди. Деҳқонларимиз, мутахассислар асосий эътиборни энг биринчи навбатда ана шу қолоқ ғўзаларни ҳам яхшилаб олишга қаратдилар. Пахтачиликда ишлар оила пудрати асосида ташкил этилганлиги муаммоларни бартараф этишда қўл келди. Ерга эгалик ҳиссини туйган, меҳнатлари қандай самара беришини, оладиган даромадлари қанча бўлишини олдиндан билиб турган деҳқонлар ҳар бир ишни обитобида бажариш учун тажрибалари, маҳоратларини ишга солдилар.

Аввалгидек деҳқонларни, раҳбарларни, мутахассисларни бўлар-бўлмасга мажлисга чақириб ишдан қўйиш, чалғитиш, ҳа бўл, ҳа бўл, деб қистовга олиш ҳолларига бутунлай чек қўйилганлигини яхши биласиз. Назорат қилинади-ку, лекин уни қил, буни қил, деб буйруқ бермаймиз. Одамлар, деҳқонлар ҳар бир тадбирни ўзлари билиб қилишмоқда. Бу ҳол ғўза баргини тўктиришда ҳам яхши самара кўрсатди. Асосий майдонлардаги ғўза барги бир босқичнинг ўзидаёқ тўкилди. Шундай қилиб, деярли 16 минг гектар машина терими учун ажратилган майдонларда агрегатларнинг унумли ишлаши учун шароит яратилди. Барг тўкиш ҳам, машиналарни ишлатиш ҳам босқичма-босқич, ҳар бир даланинг шароити, ҳосилининг пишиб етилишига қараб амалга оширилди.

— Унумдорлик қандай бўлди?

— Тайёргарликка яраша. Далаларда йиғим-терим авж олган пайтда деярли 400 та машина узлуксиз ишлаб турди. Ҳисоблаб чиқдик. Ўртача унумдорлик 80 тонначаданга тўғри келмоқда.

— Бунинг ўзи бўлмагандир, ахир, эҳтиёт қисмлар етишмайди, бунинг устига машиналарнинг кўпи эскириб қолган...

— Бўлмасам-чи. Бу ҳақда ҳам олдиндан ўйлаб режалар қилиб, тадбирлар белгилаб олганмиз. 8 та кўчма устахона ташкил этилди. Уларга энг уста, моҳир пайвандчилар, электрчилар уюшди. Бу устахоналарнинг ҳамиша шай бўлиб туриши таъминлаб этилди. Мен бу ўринда пахта штабининг ҳам алоҳида хизматини айтмоқчиман. Штаб аъзолари доимо хўжаликлар билан алоқада бўлиб, қаерда, қайси хўжаликда машиналар қандай ишлаётганлигидан хабардор бўлиб турдилар. Аҳволдан ҳокимдан тортиб, унинг ўринбосарлари ва бошқа пахта ишига даҳлдор масъулиятли раҳбарларни хабардор қилиб турдилар. У ёки бу хўжаликда машиналар ишламаётган, айрим сабабларга кўра тўхтаб турган бўлса таъмирчиларни «ер тагидан» топиб бўлса ҳам у ерга зудлик билан етиб бориши таъмин этиб турилди. Хуллас, бутун мавсум давомида терим машиналарининг ишлаши қатъий назоратга олиб турилди.

— Қўлда терувчилар ҳам кўп бўлгандир?

— Ҳар йилдагига қараганда икки-уч ҳисса кўп десам муболаға бўлмайди. Далада 80 мингга яқин одам қўл теримида қатнашди. Бунинг боиси манфаатдорликдадир. Бу ҳақда хўжалик раҳбарлари, мутахассислар билан келишиб, имкониятлар, режадаги пахтанинг 15 фоизи ва режадан ташқари олинадиган ҳосилдан келадиган даромадлар хомчўт қилиниб, теримчига ҳам, механизаторга ҳам рағбатлантирилган ҳақ тўлаш келишиб олинди.

Терим бошланган дастлабки кунларда ҳар бир килограмм пахтага икки сўмдан, машинада терилган бир тонна пахтага 100 сўмдан тўланган бўлса, бу миқдор кўпайиб борди. Мавсум охирлашган пайтларда қўлда терилган бир килограмм пахтага 10 сўмдан, механик-ҳайдовчиларга учинчи теримда бир тонна пахтага 3 минг сўмдан тўланди. Бундан ташқари бу меҳнат ҳақлари кундагиси кунда ҳисоб қилиниб бериб борилди. Дала шийпонларида иссиқ овқатни ўз вақтида ташкил қилиб туриш, маданий-маиший, тиббий хизмат кўрсатиш, мусобақа ғолибларини моддий ва маънавий рағбатлантириш ҳам доимий эътиборимизда бўлди. Буларнинг ҳаммаси йиғим-теримни жадал суръатларда олиб бориш ва режани биринчилар қаторида бажариш имкониятини берди. Давлатга режа бўйича топширган 48 минг тоннадан ортиқ пахтамиз асосан юқори навларга сотилди. Бу ҳосилнинг 33 минг тоннага яқини машиналарда терилди.

— Қайси хўжаликларни алоҳида ўрнак қилиб кўрсатиш мумкин?

— Менга қолса-ку, ҳамма хўжаликларимиз ҳам яхши ишлади, деб айтсам тўғри бўларди. Лекин, уларнинг ичида айримлари борки, ишни бошиданоқ пухта қилиб, жуда яхши натижаларга эришдилар, маррага биринчилар қаторида етиб келдилар. Булар «Ачамайли», Ғаффор Азаматов номли, «Янги ҳаёт» ва бошқа хўжаликлардир.

— Улар эришган ютуқларнинг сири нимада деб ўйлайсиз?

— Нима десам экан? Ҳар кимнинг, ҳар бир раҳбарнинг ўз бошқарув иш услуби бор. Исроил Анорбоевдаги тартиб-интизомга нисбатан «ўчлик», қатъиятлик, талабчанлик, Омон Амировдаги ишбилармонлик, топқирлик, вазиятни ҳисобга олиб кутилмаган, лекин кўпчилик учун мақбул бўладиган қарорларга кела билишлик, Ваҳоб Мирзақуловдаги босиқлик билан иш юритиш, одамларнинг кўнглига йўл топиб, қалбига кира олишлик сингари фазилатлари умум ишини яхши йўлга қўйишда қўл келмоқда шекилли.

— Ҳокимиятнинг хизмати қандай бўлди?

— Бу саволга юқорида чамамда қисман жавоб бердим. Бунга қўшимча қилиб шуни айтишим мумкин: ҳокимият қошида маслаҳат кенгаши бор. Ҳар ойда икки марта ана шу кенгашнинг йиғилиши бўлади. Биз бу кенгашда район ижтимоий-сиёсий ҳаёти, қишлоқ хўжалиги, деҳқончилик ва бошқа тармоқларда кўндаланг бўлиб қолган муаммоларни ҳал этиш, аниқланган камчиликларни қандай қилиб тугатиш масалаларини муҳокама қиламиз. Ҳар ким ўзининг кузатуви, аҳволини ўрганиш туфайли чиқарган хулосалари, мулоҳазалари асосида таклифларини айтади, тортинмасдан, дадил танқидий фикрларни ҳам ўртага ташлайди. Бу фикрлар умум муҳокамасига ҳавола этилади, сўнг якунловчи хулоса чиқаради.

— Самимий суҳбатингиз учун, раҳмат!

Суҳбатдош Н. РИХСИЕВ.

«БЎКА» давлат хўжалиги далаларида механик-ҳайдовчилар билан бир қаторда терimчилар ҳам самарали меҳнат қилдилар. Суратда: мусобақа ғолиби илғор теримчи Улбўсин Абилова. У ҳар куни 100 килограммдан ошириб пахта терди.

Суратчи А. МАЛЬЦЕВ.

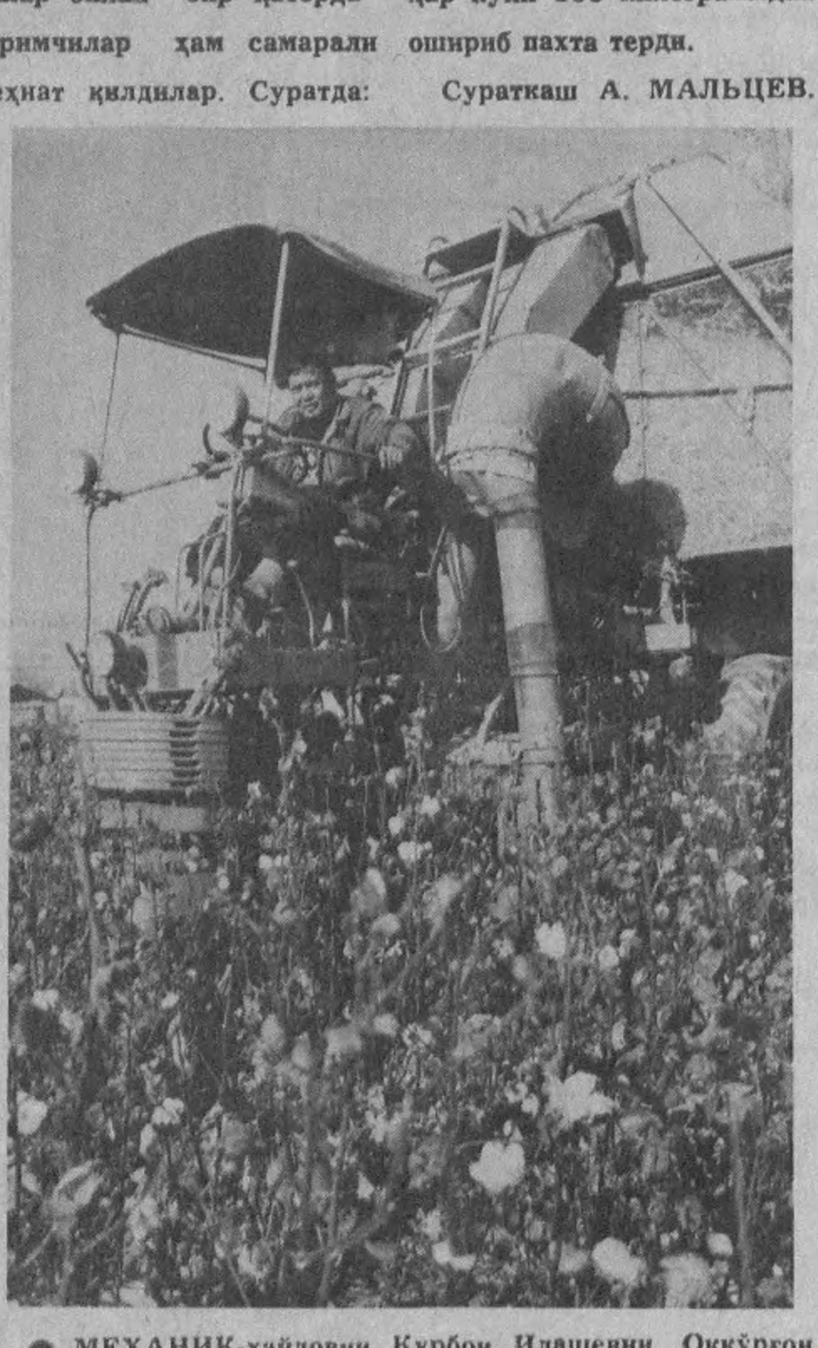

● МЕХАНИК-ҳайдовчи Қурбон Илашевни Оққўрғон районидаги «Хонқа» жамоа хўжалиги меҳнаткашлари ҳурмат билан тилга оладилар. У йигирма йилдан буён хўжаликда ишлаб, ҳурмат, обрў-эътибор топди. Бу йил ҳам кўпчиликка ўрнак бўлди. Теримда фаол қатнашди. Мавсум нормасини ортиғи билан бажарди.

Суратчи М. МАҲМУТОВ.

КУЧ — БИРЛИКДА, УЮШҚОҚЛИКДА

ИНСОННИНГ қўлидан келмайдиган иш йўқ. Агар у астойдил бўлса, меҳр, ихлос билан меҳнат қилса, ҳар ким ўзига билдирилган ишончни оқласа, ўз бурчига садоқат билан муносабатда бўлса, албатта, мақсадига эришади. Оққўрғон райони меҳнаткашларининг ютуғи ҳақида эшитганимизда беихтиёр ана шу фикрлар ёдга келди. Район ҳокими Нодир БЕРДИҚУЛОВ билан қилган мулоқотимизда бу ютуқнинг моҳияти нимада эканлиги аён бўлди.

— Нодир Бердиқулович, аввало, районингиз пахтакорлари вилоятда биринчилар қатори режани бажарганликлари билан табриклаймиз.

— Раҳмат. Мана, ниҳоят маррага ҳам етиб келдик. Биринчи довондан ошдик. Лекин сир эмас, осон бўлмади. Ана шундай дамларда чекилган машаққатлар ҳақида ўйламаслик, деҳқонларимизнинг фидойиликлари, қаҳрамонона ишлари ҳақида илиқ гапларни айтмаслик мумкин эмас.

— Ҳамма ерда бўлганидек, сизларнинг районингизда ҳам экиш чўзилиб кетди. Кўчатларни бутлаб олиш анча машаққатли бўлди. Шундай эмасми?

— Нимасини айтасиз, лекин гапнинг сирасини айтганда, деҳқонларимиз бундай қийинчиликларни кўравериб кўзлари пишиб кетган. Улар ҳавонинг тафтидан кейинги кунлар қандай келишини ҳам чамалаб кўришга одатланганлар. Демоқчиманки, ҳар йили ҳам табиатдан эҳсон кутмасдан, қийинчиликларни енгишга тайёр турадилар. Бу йил ҳам шундай бўлди. Каттагина майдонларда ғўзани бузиб, қайта экишга тўғри келди. Уруғни ҳам шунга яраша жамлаб қўйганлигимиз яхши бўлди. Ниҳоллар униб чиқиши биланоқ тажрибакор деҳқонларимиз мутахассислар билан биргаликда ишлай бошладилар. Ҳар туп ғўза ардоқда бўлди. Кўчатларни бутлаб олиш, гектарларнинг тўлалигини таъминлаш, ғўза пишиб етилгунча режани бажаришни таъминлайдиган тупларни сақлаб қолиш ҳаракатини қилдилар ва бу ишнинг уддасидан чиқдилар.

— Бунинг устига ҳадеганда кун ҳам исиб кетмади. Пахта эса иссиқталаб экин...

— Деҳқонларимиз буни ҳам ҳисобга олдилар. Ҳар сувдан сўнг қатор ораларини юмшатиб, бу ишни сифатли ўтказиб, тупроқни қиздиришга эътибор бердилар. Шу йўл билан ғўзанинг ривожини, айниқса, ўсишдан анча орқада қолаётган пайкаллардаги экинларни яхшилаб олиш учун тажрибаларини, маҳоратларини ишга солдилар.

Шундай қилиб, ҳар гектарида йиғим-терим бошлангунга қадар мўлжалдаги кўчат сақлаб қолинди. Режани бажаришни таъминлайдиган ва ҳатто ошириб бажариш имкониятини берадиган ҳосил етиштирилди. Бу ҳосилни йиғиб-териб олишга алоҳида тайёргарлик кўрдик. Ҳар бир хўжалик, жамоалар билан уларнинг раҳбарлари, мутахассислари иштирокида ўша жойларнинг ўзида йиғилишлар ўтказдик, бу йиғилишларда кимнинг даласида ҳосили қанча, барг тўкиш ишлари қай тартибда ўтказилади. Бунда нималарга эътибор берилади, бу ишлар учун кимлар масъул бўлади ва бошқа шу сингари масалаларни муҳокама қилиб, келишиб олдик. Бирйўла механик-ҳайдовчиларнинг фикр-мулоҳазаларини ҳам эшитдик. Улар мавсумда териб берадиган пахталарини айтдилар, ўз имкониятларидан келиб чиқиб сўз бердилар.

— Энг асосий омил моддий манфаатдорлик бўлгандир?

— Албатта-да. Ахир бунинг учун бу йил катта имкониятлар очилди. Режадаги пахтанинг 15 фоизи ва режадан ташқари олинган пахтанинг ҳаммасини тасарруф қилиш деҳқоннинг ихтиёрига берилди. Шу ҳисобга келадиган даромадлар ҳар бир хўжаликда чамалаб чиқилди ва ана шу ҳисобдан теримчига, механик-ҳайдовчига кундалик терадиган пахтаси учун рағбатлантирилган ҳақларни тўлаш тартиби келишилди, Бу тадбирларнинг амалга оширилиши қатъий назорат қилинди. Дастлабки кунлардаиоқ йиғим-терימнинг авж олдирилиши, теримчиларнинг ҳам, механик-ҳайдовчиларнинг ҳам кун сайин юқори самарага эришганликлари боиси шундандир. Шундай қилиб далаларда 16 минг 711 гектар майдонда етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олиш жараёнида 360 та терим агрегати унум билан ишлади. Шунингдек, 15 минг нафардан зиёд теримчи ва ҳашарчилар бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилдилар, хирмоннинг тезроқ бунёд этилиши учун куч-ғайратларини аямадилар. Етиштирилган ҳосилнинг қарийб 62 фоизи машиналарда терилди. Ҳар бир агрегатнинг ўртача унумдорлиги 100 тоннадан ошиб кетди.

— Илғорлар ибрати ҳақида гапириб берсангиз?

— Бу ўринда Акмал Икромов номли жамоа деҳқонларини алоҳида айтмоқчиман. Улар вилоятда биринчилар қатори режани бажарган эдилар. Шундан кейин суръатни бўшаштирмадилар ва ҳозиргача режаларини 150 фоизга етказдилар.

С. Сегизбоев номли, Навоий номли, Ҳ. Олимжон, «Хонқа», «Ойтамғали», «Озод», «Оққўрғон» ва «Бўстон» давлат ва жамоа хўжаликлари деҳқонлари ғоятда уюшқоқлик билан меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришдилар. Мен аминманки, қолган хўжаликларнинг пахтакорлари ҳам яқин кунларда режаларини бажарадилар.

— Бу йилги шароитда вилоятимизнинг ҳамма районларида ҳосилни йиғиб-териб олишда қўл кучининг аҳамияти ҳам катта бўлди.

— Худди шундай. Аввало шуни айтиш керакки, районимиздаги ишга яроқли ҳар бир фуқаро ўз ўрнини далада, пахтазорда, деб билди. Қатор ташкилот, корхоналарнинг меҳнат жамоалари, райондаги деярли барча мактабларнинг ўқитувчи ва ўқувчилари пахтакорларимизга сидқидилдан ёрдам бердилар. Мен бу ўринда ҳашарчи ва ёрдамчиларнинг меҳнатларини муносиб қадрлаган ҳолда уларнинг хизматлари нечоғлик юксак бўлганлигини ҳам миннатдорчилик билан айтмоқчиман. Хусусан, вилоятимизнинг Тошкент ва Зангиота районларидаги қатор ташкилотларнинг ишчи-хизматчилари, Тошкентдаги ҳарбий ва милиция мактабларининг ҳамда хотин-қизлар педагогика техникумининг юзлаб талабалари ҳам қийин дамларда бизларга мададкор бўлишди. Халқимиз куч бирликдадир, уюшқоқликдадир, деб бежиз айтмайди. Муваффақиятимизнинг асосий «сири» шундадир. Оққўрғонликлар Ўзбекистон мустақиллигини бундан кейин ҳам амалий меҳнатлари билан мустаҳкамлашга бел боғлаганлар. Ҳозиргача хирмонимиз салкам 46 минг тонна бўлди. Ҳосилдорлик 28 центнерга етди. Биз режага қўшимча яна 2 минг тонна ҳосил сотишга аҳд қилганмиз.

Суҳбатдош И. ТОШЕВ.

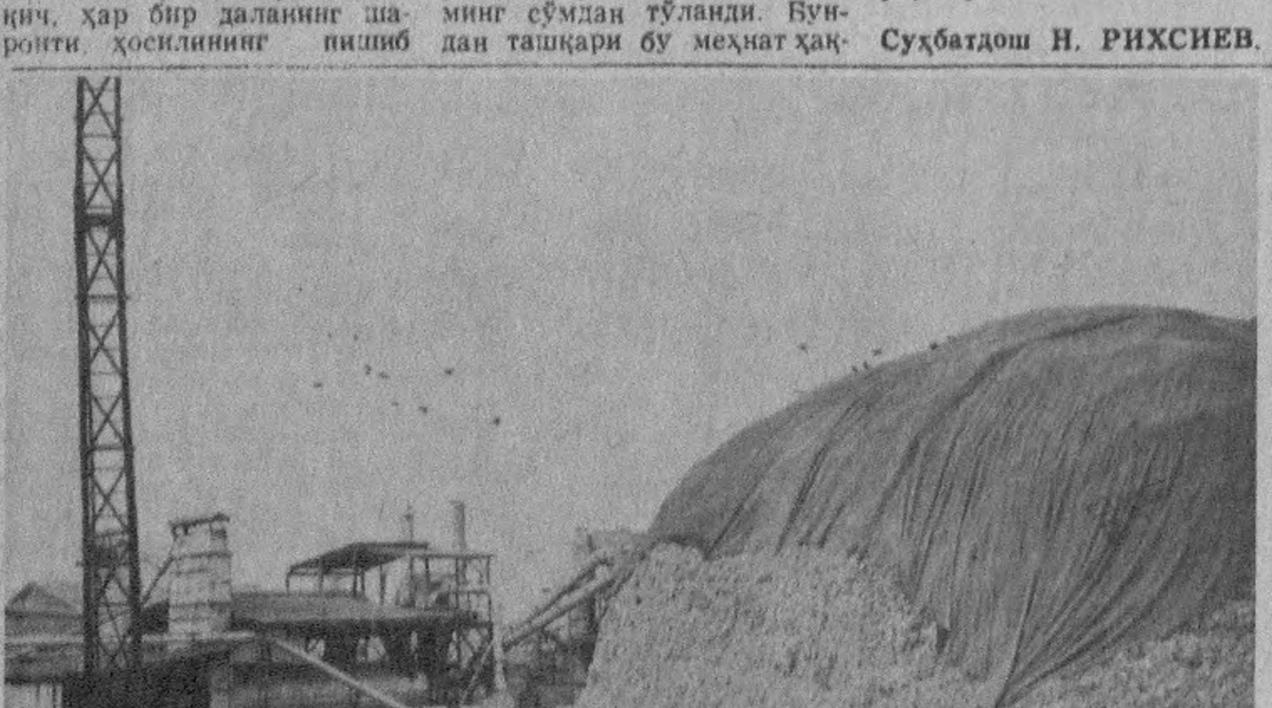

БЎКА райони пахта қабул қилиш пункти. Бутун мавсум давомида бу ерда ҳосилни қабул қилиш ва бунтлаш ишлари бир меъёрда, уюшқоқлик билан ташкил этилди.

Суратчи Д. АҲМАД.

НИЯТ ЭЗГУ БЎЛСА

ЯХШИ ният билан бошланган ҳаракатнинг охири хайрли бўлади. Лекин эзгу ниятни қилиб ётаверсангиз ҳам ишингиз битиб қолмайди. Бунинг учун вақтни бой бермай ишлаш даркор. Султон Сегизбоев номли давлат хўжалигининг Абдулла Асрақулов етакчилик қилаётган 1-бўлим деҳқонлари эрта кўкламдан дала ишларини пишиқ-пухта ташкил этишди. Ер ҳайдашдан тортиб, чигит экишгача барча ишлар техника ёрдамида амалга оширилди.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, бўлимимиз деҳқонлари 433 гектар майдонда етиштирилган ҳосилнинг кўп қисмини машиналарда териб олдилар. Бу эса терим муддатини тезкорлик билан ўтказиш имконини берди. Давлат қабул пунктига режадаги 12 минг 510 тонна ўрнига 1300 тоннадан ортиқ пахта топширилди.

Айни кунларда ҳам терим сусайгани йўқ. Шахсан менинг ўзим ўрта ҳисобда 100 тоннадан ошириб пахта теришга эришдим. Ҳамкасбларимдан Соли Икромов, Нарзулла Каримов, Мирза Абдураҳмоновларнинг ҳам бугунги муваффақиятимиздаги улушлари катта бўлди.

Д. БОЙТУРАЕВА,
механизатор.
Оққўрғон тумани.

• *Хўжалик раҳбари минбари*

ЭСИМНИ танибманки, қишлоқда меҳнат қиламан. Деҳқонлар, чорвадорлар, боғбонлар, соҳибкорлар билан бирга ишлайман. Ўз меҳнатим, ҳаракатим, феъли-атворимга яраша обрў-эътибор топдим. Оддий колхозчиликдан хўжалик раҳбаригача кўтарилдим. Бунинг учун шукроналар айтаман.

Лекин кўплар қатори машъум «пахта иши» мени ҳам четлаб ўтмади. Шу сабабга кўра бироз муддатга «танаффус» қилишга тўғри келди. Лекин у кунлар ҳам ўтиб кетди.

Хўжалик ишларини юргизиш, иқтисодни ўнглаш, одамлар турмушини яхшилашга баҳоли қудрат ҳисса қўшган эканманми, қишлоғимиз аҳли буни ҳисобга олиб, мени яна қайтадан раис қилиб сайлашди. Бу ишонч янада астойдил ишлашимга янги туртки, янги омил бўлди.

Мен қайтадан ўз раислик фаолиятимни бошлар эканман, аввалги танлаб олган йўлимни давом эттиришга ва бу йўлга садоқатли бўлиб қолишга аҳд қилдим. Бу йўлнинг моҳияти шундаки, ҳар бир ишда, ҳар бир соҳада, ҳар бир тадбирни амалга оширишда, албатта, тартиб ва темир интизом бўлиши шарт. Бусиз мақсадга эришиб бўлмайди, албатта.

Айримлар, ахир бу янгилик эмас-ку, ҳар доим шу ҳақда гапирамиз, айтамиз, дейишлари мумкин. Тўғри гап. Лекин афсуслар бўлсинки, биз кўп ҳолларда била туриб ўз ишимизда, фаолиятимизда ана шу оддий ҳақиқатга амал қилмаймиз. Бизнинг кемтик жойларимиз кўплигининг асосий сабабларидан бири ҳам шундадир. Эндиликда замон ўзгарган, мустақиллик шабадаси эса бошлаган, эркимиз, ҳуқуқимиз тикланган ҳозирги шароитда биз бу иллатдан бутунлай ҳоли бўлишимиз керак.

Мен бу ҳақда кўп гапираман. Ўзим билан бирга ишлайдиган фаолларга ҳам бу

ИНТИЗОМ

ҳақда тайинлайман. Бу удумни уларнинг онгига сингдиришга ҳаракат қиламан.

Агарда тартиб-интизомни қатъий йўлга қўймаганимизда эди бу йилги қийин шароитда яна ҳам қийналиб қолган бўлардик.

Биз эса ҳамкорликда, бамаслаҳат, фикрлашиб, ақлидрок билан иш юритишга ҳаракат қилиб қийинчиликларни енгдик. 900 гектар майдонда мўл, анча эртаки ҳосил етиштирдик. Ҳар йили етиштирилган ҳосилни қишлоғимиз меҳнаткашларининг ўз кучи, қолаверса, терим машиналари ёрдамида йиғиштириб олишга одатланганмиз. Бу йил ҳам шундай бўлди.

Терим даврида меҳнат ҳақининг ўз вақтида тўлаб борилишини қатъий назорат қилдик. Биринчи кундан бошлабоқ қўлда терилган бир килограмм пахтага 3 сўм, механик-ҳайдовчиларга тоннаси учун 150 сўмдан тўлаб борилди. Отабой Йўлдошев, Собир Омонбоев, Собир Қодиров, Фарҳод Ҳайдаров сингари механик-ҳайдовчиларимиз энг кўп пахта териб кўпчиликка ўрнак бўлдилар. Мавсумда 5—6 тоннадан пахта терган ва мўмай даромад олган кўпминг килограммчи теримчилар сафи ҳам кенгайди. Шундай қилиб, биз ноябрь ойининг бошларидаёқ вилоятда биринчилардан бўлиб пахта топшириш режасини бажаришга эришганмиз. Лекин ўшандан кейин ҳам тиниб-тинчимадик. Қолган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш билан бирга экиндан бўшаган ерларни шудгорлашни ҳам бошлаб юбордик.

Хўжалигимизда мева, сабзавот, қовун-тарвуз ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан ҳам юқори ҳосил олинмоқда. Йилни муваффақиятли якунлашимизга, қишлоқ меҳнаткашларининг даромадлари яна ҳам кўпайиб, иқтисодлари яна ҳам яхшиланиб, турмушлари фаровон бўлишларига ишончим комил. Бунинг учун уларнинг ўзлари, ўз қўллари, ўз меҳнатлари билан замин яратмоқдалар.

Исроил АНОРБОЕВ,
Бўка районидаги «Ачамайли» жамоа хўжалиги раиси.

30 МИНГ СЎМ ИШЛАДИМ

МЕН Бўка туманида механик-ҳайдовчи бўлиб ишлайман. Ҳар йили ерни ҳайдаш, чигит экиш, ғўзани парвариш қилиш ишларида қатнашаман. Баҳоли қудрат беш йилдан буён тракторчилик қиляпман. Тракторимга алоҳида меҳр билан қарайман. Вақтида уёқ-буёғини мойлаб тураман. Шунинг учун ҳеч вақт менга панд бермайди. Айниқса, пахта йиғим-теримини бошлаш олдидан агрегатни синчиклаб кўздан кечираман. Яхши ва унумли ишлашига ишонч ҳосил қилмагунимча кўнглим ўрнига тушмайди. Бу йил ҳам шундай қилдим. Бригадамиз далаларидаги ҳосил асосан машиналарда териб олишга мўлжалланган эди. Деҳқонлар билан биргаликда ғўзанинг ривожи, даланинг ҳолатини ўзим кузатиб бордим. Ғўзани машинабоп қилиб ўстириш чораларини кўрдик. Дефолиация ўтказишда ҳам қатнашдим. Мутахассислар билан маслаҳатлашиб, кўсакларнинг 70—80 фоизи очилгандан сўнггина ишга киришдим. Далалар ўтдан яхши тозаланганлиги, чигит экишдан олдин ерлар яхшилаб текисланганлиги учун ҳам машина бир текис, бир меъёрда ишлади. Ҳар йилдагидек, бу йил ҳам ерга пахта тўкилмади, десам муболаға бўлмайди. Чунки қанчалик сифатли пахта терилса, унинг толаси яхши чиқади, демакки, биз оладиган даромад ҳам яхши бўлади. Айрим кунлари хирмонга 7—8 тоннагача етказиб пахта тўкдим.

Теримга ҳақ тўлашдаги бу йилги янгиликлар, имтиёзлар биз механик-ҳайдовчиларни ўз ишимизга янада масъулият билан ёндашишимизга сабабчи бўлди. Дастлабки кунларда бир тонна пахтага 100—150 сўмдан тўланган бўлса, кейинчалик ошиб борди. Ҳаммаси бўлиб 130 тоннага яқин пахта терибман. Ҳисоб-китоб қилиб чиқдим. Ана шу терилган пахтага 30 минг сўм ҳақ олдим. Ҳамкасбларим Мурод Қурбонов, Суюнбой Асроров, Исмат Соҳибовлар ҳам 120—130 тоннадан пахта теришиб, менга ўхшаб яхши даромад қилишди.

Пахтакорнинг, шу жумладан, биз сингари механик-ҳайдовчиларнинг меҳнати, мана, энди чинакамига қадр топаяпти. Бундай ғамхўрликка биз амалий иш билан жавоб беришимиз керак. Шунга ҳаракат қиламиз.

Айни кунларда далалар тозаланиб, шудгорланмоқда. Келгуси йил замини шу кунларда яратилса бу хирмоннинг баракасидир. Биз механик-ҳайдовчилар буни яхши биламиз. Мен меҳнат қилаётган Рашид Раззоқов бригадасида режалар аллақачоноқ бажарилиб, қўшимча мўлжалдагидан кўп пахта топширилди. Бунда биз механик-ҳайдовчиларнинг ҳиссамиз салмоқли эканлигидан мамнунмиз.

Аҳмад ЭШОНҚУЛОВ,
Тимирязев номли жамоа хўжалигининг механик-ҳайдовчиси.

• Режани бажарганларни қутлаймиз! • • 92 - ЙИЛ ҲОСИЛИ •

ОҚҚЎРҒОНЛИК ПАХТАКОРЛАР!

5 ТОННА ТЕРДИМ

● Хўжалигимиз деҳқонлари районда биринчилар қаторида режани бажарган эдилар. Бунда биз кўпминг килограммчи теримчиларнинг ҳам ҳиссаси борлигидан фахрланаман.

Биз меҳнат қилаётган 13-бригадада бошқа жамоаларда бўлганидек, дастлабки кунларданоқ унумли ишлашимиз учун ҳамма шароитлар яратиб берилди. Уй-рўзғор ташвишларидан ҳоли бўлган ҳолда бутун эътиборни пахтани тезроқ йиғиб-териб олишга қаратдик. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги тартиби жорий қилинганлиги айни муддао бўлди. Бугун терган пахтамизга эртасига ҳақ олиб турдик. Ҳар бир килограмм пахтага, ҳисоблаб чиқсам, ўртача тўрт сўмдан ошириб пул олибман. Ҳозиргача терган пахтам эса беш тоннадан ошиб кетди.

Бригадамизда, хўжалигимизда менга ўхшаган теримчилар жуда кўп. Улар биз сингари мусобақалашиб ишладилар, астойдил меҳнат қилдилар.

Машкура ҲОЖИБЕКОВА,
Бўка районидаги Ғ. Азаматов номли жамоа хўжалигининг теримчиси.

МУВАФФАҚИЯТ ҒОЙИБДАН КЕЛМАЙДИ

Ҳамид Олимжон номли жамоа хўжалиги ҳам бу йилги қийин шароитда ғалаба маррасига илғорлар сафида етиб келди. Жамоатчи мухбиримиз М. Тожибоева жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Р. ҲАКИМЖОНОВ билан бу йилги муваффақиятлар ҳамда ғалабага қандай эришилгани ҳақида суҳбатлашди.

— Ғалаба ғойибдан келмайди,— деди жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Раҳимжон Ҳакимжонов.— Бундай улкан муваффақиятга аъзоларимизнинг фидокорона меҳнатлари, ишни яхши ташкил этиш ва меҳнат қилганларга яхши ҳақ тўлаш орқали эришдик. Қаерда моддий манфаатдорлик юқори бўлса унумдорлик яхши бўлиши ҳеч кимга сир эмас. Бу йил 1016 гектар майдонга пахта эккандик. Шу кунгача ҳар гектар майдондан 27 центнердан ҳосил олдик. Етиштирилган жами ҳосилнинг 70 фоизини машина ва механизмлар ёрдамида териб олдик. Илғор механизаторлардан Баҳодир Мелибоев, Аҳмад Пардабоев, Шербўта Мамадалиев, Эшпўлат Бозоров, Искандар Алданов, Рўзимурод Ҳасановларнинг ҳар бири 80—100—120 тоннадан ҳосилни машиналар ёрдамида йиғиштириб олишга муваффақ бўлдилар.

Ҳозирги иқтисодий қийин шароитда жамоа хўжалиги аъзоларининг тўқ ва фаровон яшашлари учун бутун имкониятни ишга солмоқдамиз. Йиғим-терим бошланган дастлабки кунларданоқ ҳар бир килограмм қўлда терилган пахта учун 2—3 сўмдан ҳақ тўладик. Шунинг учун ҳам аъзоларимиз мавсум бошиданоқ бу муҳим кампанияда фаол иштирок этиб, яхшигина ҳақ олишди. Ҳозирги кунларда ҳам об-ҳавонинг илиқ-иссиқ келиши далаларда етиштирилган ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай териб олиш учун катта имконият яратди. Аъзоларимизни ишга қизиқтириш учун ҳар бир килограмм терган пахталари учун беш сўмдан тўлашни жорий этдик.

Пахта тайёрлаш йиллик режамизни муддатидан илгари бажаришимизга ўзларининг муносиб улушларини қўшган ҳашарчилар ҳақида гапирмасдан иложимиз йўқ. Жамоа хўжалигимиз ҳудудидаги 14-мактаб (директори Ў. Боймоқов), 13-мактаб (директори Р. Пардабоев, 39-мактаб (директори З. Мавлонов)лар ҳамда 32-ҳунар-техника билим юрти (директори У. Парпиев), санитария-эпидемиология станцияси (бошлиғи Б. Бобоев), йўл қурилиш ва ремонти бошқармаси (бошлиғи Ў. Соқиев), Тошкент районидан келган боғдорчилик техникуми ўқитувчи ва ўқувчиларининг қўшган ҳиссалари катта бўлди.

Об-ҳаво шундай очилиб турадиган бўлса қолган ҳосилни ҳам йиғиб-териб оламиз ва давлатга яна 200 тонна пахта топшириш ниятимиз бор. Яна бир ғайрат қилсак, аминманки, ана шу марра ҳам эгалланади.

● ОҚҚЎРҒОНДАГИ «Қаҳрамон» жамоа хўжалигида 1370 гектар майдонда пахта етиштирилди. Ҳар гектаридан 28 центнердан ошириб ҳосил олинди. Хўжалик деҳқонлари чинакамига қаҳрамонона меҳнат қилдилар. Суратда: жамоа хўжалигининг илғор теримчилари (чапдан) Ўрозгул Туронова ва Ўлмас Аҳмадалиевалар. Улар шу кунгача беш тоннадан пахта тердилар.

Суратчи А. МАЛЬЦЕВ.

ДАРОМАДИМИЗ ОРТАДИ

ХЎЖАЛИГИМИЗ меҳнаткашлари асосан пахта етиштиришади. Чунки пахта дастурхонимиз тўкинлиги, турмушимиз фаровонлиги манбаидир. Шунинг учун ҳам биз йил бошидан асосий эътиборни гектарларда бут, соғлом кўчатлар қолдиришга ҳаракат қилдик. Ғўза парваришидаги ҳар бир тадбир ўз вақтида сифатли амалга оширилди. Энг муҳими сувчилар, чопиқчилар, механизаторлар, ҳаммалари уюшқоқлик билан ҳаракат қилишди. Ёз бўйи тўккан пешона теримиз, меҳнатларимиз зое кетмади. Далаларда мўл ҳосил етиштирилди. Лекин ҳосил бироз кечки бўлди. Бу эса хўжалигимизнинг ҳар бир аъзосидан катта масъулият талаб қиларди. Шунинг учун ҳам биз йиғим-терим мавсумига пухта тайёргарлик кўрдик ва уни уюшқоқлик билан бошладик.

Бу ишда айниқса, механизаторларимиз ибрати алоҳида бўлди. Улар ўз терим машиналарини қайта-қайта синаб кўриб, уни мавсумда бенуқсон ишлайдиган қилиб тайёрладилар. Хўжалигимизда фидойи, касбига меҳр қўйган, одамлар билан тил лаша оладиган бригада бошлиқлари кўпчиликни ташкил этади. Ана шундай ўртоқлар бошчилик қилган бригадалар хўжалигимизда биринчилардан бўлиб йиллик пахта тайёрлаш режаларини бажардилар. Бакир Алимов, Абдушукур Бўкабоев, Бахтиёр Жуманов, Беркин Қулматовлар ана шундайлардан. Бу бригадаларнинг уюшган меҳнатсевар аъзолари эрта тонгдан қоронғу кечгача меҳнат қилиб, пахтани нобуд қилмай йиғиштириб олишга эришдилар.

Ўз терим машиналарини мавсум давомида бенуқсон ишлатган Шокир Алимов, Ҳусан Чўтанов ва Беркин Қулматовларнинг ҳар бири мавсумда 100 тоннадан ошириб ҳосил териб, бошқа механизаторларга намуна бўлдилар.

Хўжалигимизда чаққон қўлли теримчилар ҳам анчагина. Улардан Фотима Чимирова, Ҳабиба Юсупова, Малоҳат Маматқулова, Тамара Қўшмонова, Ҳурматой Баймоқовалар кунига 80—100 килограммдан дурдона териб, хўжалик хирмонининг юксалишига ҳамда ўз оилалари даромадининг ортишига муносиб улуш қўшдилар.

Хўжалигимиз аъзоларининг меҳнатсеварликлари, ўз ишига фидойиликлари натижасида районда биринчилар қаторида йиллик пахта тайёрлаш режасини бажардик. Мавжуд 500 гектар пахта майдонидан 1527 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Шу кунларда деҳқонларимиз пешона терлари эвазига етиштирилган ҳосилнинг бирор мисқолини ҳам далада қолдирмай йиғиштириб олишга аҳд қилдилар. Чунки давлат буюртмасидан ортиқча топширилган ҳар бир килограмм пахтамиз хўжалигимиз хазинасига катта даромад бўлиб тушишини яхши биламиз.

У. ИСРОИЛОВ,
Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси.

ИЛК БАҲОРДАН КЕЧ КУЗГАЧА

• Лавҳа •

ЗАФАР марраси... Бу иборани ишлатар эканмиз, шууримизни аллақандай илиқлик қоплайди. Беихтиёр йил ўн икки ой давомида тер тўкиб далада ишлаган қадоқ қўлли пахтакорларнинг қуёш ва шамолдан қорайган чеҳраларига ҳурмат билан тикиламиз. Бу сўзнинг таг-заминида қанчадан-қанча ташвиш, меҳнат, машаққат ётганини ўйлаб уларга тасаннолар айтамиз.

Тўғри, турғунлик йилларида биз пахтакорларни дала қаҳрамонлари дея кўкларга кўтариб мақтадик. Обрўли минбарлардан жой бердик. Шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтмоқчимиз. Ҳозирги пайтда нафақат айрим қаҳрамонларга, балки далада трактор ҳайдаётган, пахта тераётган ҳар бир меҳнаткаш деҳқонга биз мана шундай марҳамат кўрсатишимиз лозим. Чунки уларнинг фидокорона меҳнатлари бундай эъзозга лойиқдир.

Мен Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» давлат хўжалигида бўлганимда шундай меҳнаткашларнинг кўпи билан учрашдим. Уларнинг кайфиятларини суриштирдим. Лекин суҳбатимизнинг асосий мазмуни пахта планининг бажарилиши ҳақида бўлди. Суҳбат давомида шу нарсага ишонч ҳосил қилдимки, агарда турли даражадаги раҳбарлар қўл остидагиларга ғамхўрлик қилиб, уларни руҳлантира олса, энг асосийси пахтакорларнинг моддий манфаатдорлиги ошса, ҳар қандай кўзланган марра эгалланиши мумкин. Мен бунга ушбу хўжаликда бўлганимда яна бир бор ишонч ҳосил қилдим.

...«Оққўрғон» давлат хўжалигининг раҳбари Уммат ака Мирзақулов терим мавсуми бошланибдики, эрта тонгдан бошлаб то ярим тунгача машина рулида. Ҳатто, баъзи пайтларда машинанинг ўзида бирозгина мизғиб олади. Ахир шундай катта хўжаликка раҳбарлик қилишнинг ўзи бўладими?

Хўжаликнинг 4760 гектар майдони бор. Шундан 3100 гектарига пахта экилган. Бу йил хўжалик деҳқонлари гектаридан 29 центнердан, жами 9 минг тонна ҳосил йиғиштириб олдилар. Тўғри, режа бажарилгач, эл-юрт олдида юз ёруғ бўлади. Лекин бундан кейинги ишлар-чи? Уммат ака доимо шу ҳақда ўйлайди. Бунинг устига хўжаликда 1,5 минг бош қорамол ҳам бор. Хўжалик чорвадорлари йил охиригача истеъмолчиларга 1300 тонна сут, 240 тонна гўшт ҳам етказиб беришлари керак.

Айни пайтдаги бозор иқтисодиёти шароитида раҳбар ташаббускор, ишнинг кўзини биладиган бўлмаса қийин — хўжалик ўтиради. Шунинг учун ҳам Уммат ака доимо изланишда. Эндиликда хўжаликда кичик корхоналар қуриш режалаштирилмоқда. Мисол учун томат цехини олайлик. Агар ушбу цех қурилиб ишга туширилса, бир вақтнинг ўзида бир қанча муаммо ҳал бўлади. Биринчидан етиштирилган ҳосил нобуд бўлмайди, иккинчидан, қўшимча ишчи ўрни топилади. Ва ниҳоят бундан хўжалик катта самара кўради. Ёки бўлмаса, ДСП ишлаб чиқарадиган кичик корхонани олайлик. Бундай қурилиш ашёси ҳозир анқонинг уруғи. Боз устига нархи осмонда. Шундай кичик корхона қурилса, турган-битгани фойда. Бир вақтнинг ўзида бу қурилиш материалига бўлган эҳтиёж қопланади. Хуллас калом, ҳали қилинадиган ишлар сероб.

Кишиларнинг фаровонлигини ҳам ошириш даркор. Буни ўйламаган раҳбар кўп нарсадан ютқазади. Буни ҳам хўжалик директори яхши тушунади. Шу сабабли ҳам кўплаб хонадонларга газ олиб келинмоқда. Ичимлик суви, телефон масаласи ҳам ҳал қилиниши керак. Яқинда хўжаликда бассейн қурилди. Янги бир чойхона ҳам қурилиб ишга туширилди. Одамларнинг қувончини кўриб Уммат аканинг руҳи анча енгил тортди. Лекин ҳали кўп иш қилиш керак. Мабодо, унинг режалари тезроқ амалга ошса, хўжалик нафақат пахтадан, балки юқорида санаб ўтган кичик корхоналардан ҳам фойда олади. Иқтисодиёти бақувватлашади.

Яхши ният — ёрти мол, дейди халқимиз. Биз фаровонлик сари интиляпмиз. Қани энди тезроқ кела қолса, дея орзу қилаяпмиз. Ишонамизки, юқоридаги ишлар тезроқ амалга ошса, фаровонлик ҳам ҳар бир хонадонга кириб келади.

«Оққўрғон» давлат хўжалигидаги 5-бўлимнинг Улуғбек Айтеков бошлиқ бригада аъзолари хўжаликда биринчилардан бўлиб пахта тайёрлаш режасини бажаришганди. Улар 109 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 ўрнига 30,5 центнердан пахта йиғиштириб олиб, жами ҳосилни 340 тоннага етказишди.

— Муваффақиятимизнинг асоси,— дея ҳикоя қилади бригада саркори,— кўкламда ғўзалар кўнгилдагидек қилиб яганадан чиқарилди. Ғўза парвариши ҳам яхши олиб борилди. Минерал ўғитлар ўз вақтида берилди. Шу билан бирга ҳар гектар майдонга 200 килограммдан маҳаллий ўғит солинди.

Бригада аъзоларининг ушбу муваффақиятлари ўз-ўзидан бўлмади, албатта. Лекин, бунинг асосий сабабларидан бири қиш фаслида ўтказилган мавсумий ўқиш бўлди. Шахсан директорнинг ташаббуси билан ўтказилган ушбу ўқув давомида ҳар бир бригада бошлиғи олдиндан ўз иш режаларини пухта аниқлаб олдилар. Барча терим машиналари мавсумга пухта созланди.

107 фоиз ҳосилнинг 4 фоизигина қўлда териб олинди. Лекин қўлда терувчилар ҳам бўш келишмади. Илғор теримчилардан Марҳамат Олтиева, Қурбонгул Чалқаева, Мақсад Шерматовалар кунига 100—120 килограммдан пахта териб бердилар. Эндиликда бригада аъзоларининг даромадлари ҳам кўнгилдагидек бўлди. Улар 1 сўм ҳисобига 8 сўмдан даромад қилишди.

Айни кунларда бригадада келгуси йили ҳосилига ҳам пухта тараддуд кўришмоқда. Чунки улар ҳосилга барвақт тайёргарлик кўриш муваффақият гарови эканлигини жуда яхши билишади.

Н. РАФИҚОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ САМАРАСИ

БУ ЙИЛГИ зафар маррасига етгунимизча астойдил меҳнат қилдик. Айниқса, баҳор, ёз ойларидаги об-ҳавонинг паст келиши ғўза ривожига катта салбий таъсир кўрсатди. Ғўза ривожидаги қолоқликка барҳам бериш йўлида тадбиркорлик билан иш кўришга ҳаракат қилдик. Ғўза қатор ораларига механизация ёрдамида алоҳида ишлов берилди. Суғориш, озиқлантириш, ишлов бериш табақалаштирилган ҳолда бир-бирига узвий боғланган ҳолда ташкил этилди.

Далада ишлаётганлар учун ғамхўрликни кучайтирдик. Бу эса меҳнаткашларимизнинг кўнгли тўлиб меҳнат қилишларига имконият яратди. Ёз ойларидан бошлаб машина теримига пухта ҳозирлик кўриб қўйдик. Ушбу чора-тадбирлар йиғим-терим мавсумини уюшқоқлик билан бошлаш имконини берди. 60 дан зиёд терим машиналари юқори унум билан ишлатилди. Ёзи билан ғўза қатор ораларига ишлов берган Ботир Икромов, Рефат Кричаев, Қурбон Худойбердиев, Турғун Назруллаев каби механизаторларимиз пахта йиғим-теримида ҳам бошқаларга ўрнак кўрсатдилар. Уларнинг ҳар бири ўз машиналари бункеридан 150 тоннадан ошириб пахта тўкдилар. 7200 тоннадан зиёд ҳосилни йиғиштириб олишимиз билан тўппа-тўғри қабул пунктига етказиб бердик.

Хирмонимизнинг баракали бўлишида бригада жамоалари, бўлим пахтакорлари қўшган ҳисса салмоқли бўлди. Маррага бирин-кетин етиб келган Абдулла Астрақулов, Уринбой Тожибоев, Одил Шодибеков, Раҳмат Мирзақуловлар бошқарувчилик қилган бўлимлар меҳнаткашлари меҳнатини ҳар қанча эъзозласак арзийди. Бригадалар ўртасидаги мусобақада ғолибликни қўлдан бермаётган Алижон Ғойипов, Суннат Хўжанов, Мамадали Ғофуров каби ўнлаб бригада бошлиқлари номини фахр билан тилга оламиз. Ғалаба манзилига биринчилардан етиб келган бу ўртоқлар бошлиқ бригадаларда гектаридан 30—31 центнердан ошириб ҳосил олинди.

Давлатга 8890 тоннадан зиёд пахта етказиб бердик. Бу 3101 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28,6 центнердан хирмон кўтарилди, демакдир. Биз бўлим бошлиқлари, мутахассислар билан маслаҳатлашиб, яли ҳосилни 10 минг тоннага етказишни ният қилдик. Шу эзгу мақсад йўлида йиғим-теримни давом эттирмоқдамиз.

Ш. КАРИМОВ,
Султон Сегизбоев номли давлат хўжалиги директори.

ҚАЛОВИНИ ТОПДИК

БЎЛИМИМИЗДА бу йил 425 гектар майдонда пахта етиштирилди. Лекин бу ҳосилни етиштириш осон кечмади. Бироқ, ҳар қандай қийинчиликка рўбарў келганимизда ҳам иккиланмадик, саросимага тушмадик. Чунки бизда қийинчиликларни енгишга ўрганган, тажрибали, маҳоратли пахтакорлар меҳнат қилишади-да! Улар бу йил ҳам жасорат кўрсатиб ишладилар. Ғўзанинг кечки бўлиб қолаётганлигини ҳисобга олиб, бир қатор қўшимча тадбирларни амалга оширдик. Булар шундан иборатки, энг аввало ҳар туп ғўза ардоқда бўлди. Ҳар кимга ишининг сифатига қараб баҳо бердик, ҳақ тўладик. Бир тупда икки туп ҳосилини олиш учун ҳаракат қилдик. Чамамда меҳнатларимиз, амалга оширган тадбирларимиз яхши самара берди. Қаловини топсанг қор ёнади, деб бежиз айтмаганлар!

Далаларимизда анча баракали, салмоқли ҳосил пишиб етилди.

Бизда ҳеч вақт ҳосилимиз кечки бўлиб қоляпти, ёғинсочинли кунлар бошланса қийналиб қолмаймизми, ёрдамчилар беришса керак, деган кайфият бўлмаган. Бўлиши ҳам мумкин эмас. Деҳқонларимиз ўзимиз неча машаққат билан етиштирган ҳосилни ўзимиз териб олиб, унинг нафини ўзимиз кўришимиз керак, деган ниятни дилларига жо қилиб ишладилар. Машина теримига катта умид боғладик. Механик-ҳайдовчиларимиз Г. Бейсенов, Т. Дўсбоев, У. Хўжабеков ўртоқлар бу умидимизни оқлашдилар. Улар тажрибали механик-ҳайдовчи эканликларини амалда кўрсатдилар. Ўзларига бириктилган машиналарга техник қаровни яхши йўлга қўйганликлари учун ҳам бу машиналар мавсумда тўхтовсиз ва унумли ишлади. Улар хирмонга 100—110 тоннадан пахта териб топширдилар. Меҳнатларига яраша рағбат кўрдилар. Шундай қилиб, давлатга 887 тонна пахта сотдик ва режамизни анча ошириб бажардик. Шу кунларда режага қўшимча 100 тонна пахта топшириш юзасидан берган сўзимизнинг ҳам уддасидан чиқиш учун ҳаракат қилмоқдамиз.

Умуман, давлат хўжалигимизнинг бошқа бўлимларида ҳам йиғим-терим яхши якунланмоқда. Режа бажарилгандан сўнг ҳам хотиржамликка берилмадик. Сўнгги килограмм пахталарни ҳам ерда қолдирмасдан териб олиш ва ҳар бир бўлим ва жамоада келгуси йил ҳосилига ҳам пишиқ-пухта тайёргарлик кўриш авж олдириб юборилган.

С. ДЎЙСЕНБОЕВ,
«Бўка» давлат хўжалигининг 1-бўлими бошлиғи.

ОҚҚЎРҒОНДАН олинган мана бу суратда пахта тайёрлаш пункти иши акс эттирилган. Пункт ишчилари Илғор Шербоев ва Азим Исмоиловлар деҳқонлар келтирган ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олиб, умумий хирмоннинг тезроқ бунёд этилишига ўз улушларини қўшдилар.

Суратчи М. МАҲМУТОВ.

ҲАР йилдагидек бу йил ҳам Бўка районидаги Тимирязев номли жамоа хўжалиги деҳқонлари биринчилар қаторида маррага етиб келдилар. Хўжаликда етиштирилган ҳосил ёрдамчиларсиз — қишлоқ аҳлининг куч-ғайрати, техникалардан омилкорлик билан фойдаланиб териб олинди. Суратда: хўжалик бошқаруви раисининг ўринбосари Аҳмад Маҳкамов ўзаро мусобақада ғолиб чиққан бригада бошлиқларини меҳнат ютуғи билан табрикламоқда.

Суратчи Д. АҲМАД.

● ИҚТИСОДИЙ қийинчиликлар туфайли жиноятчилик ҳам кўпайиб бормоқда. Аммо Янгийўл шаҳри жиноят-қидирув бўлими ҳуқуқ-тартибот посбонларининг ишлари кўнглимизга оз бўлса-да, таскин беради. Шаҳарда жиноятчилик ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча камайди. Жамоатчилик билан ишлаш, тунги навбатчиликни йўлга қўйиш яхши самара беряпти. СУРАТЛАРДА: (ўнгда) қидирув ишлари бўйича бўлим бошлиғининг ўринбосари Шавкат Норбеков. (Чапда) терговчилар Олег Лим ва Тоҳир Мадалиевлар жиноят изини қидирмоқдалар.

Сураткаш Ф. ҚУРБОНБОЕВ. (ЎзА).

ФАХРИЙ МУАЛЛИМЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

УСТОЗДАН ЎЗГАН ШОГИРД

«МУАЛЛИМ...» Бу бир калима сўз замирида ўзгача бир маъно ётади. Ҳеч ким ёшликдан, албатта, муаллим бўламан, деб ўйламайди. Бу касбни машойихлар «илоҳий касб» деб атаганлар. Зотан ўқиш осон, ўқитиш мушкул. «Темирқанот» бўлган ёшларни қўлидан ёзиш-чизиш келадиган қилиб, вояга етказиш, илм чўққиларини эгаллаш учун унда рағбат уйғотиш чиндан ҳам осон эмас.

Гоҳида муаллимлик касбини эгаллашда оқил оталарнинг ўгитлари ҳам сабабчи бўлади. Тўрахўжа ота ҳам антиқа одам бўлган. Тўққиз фарзанднинг падарибузруквори «алифни калтак деб» ўтсалар ҳам, илмнинг қадрига обдон етар эди. Ота ҳамиша ҳаётдан сабоқ оларди. Оққўрғон туманидаги «Маданият» жамоа хўжалигида «Камангар» деган қишлоқ бор. Тўрахўжа ота ўша ерда бир неча йил меҳнат қилиб, катта бир боғ яратган. Мана, эллик йилдирки, одамлар ана шу боғ меваларидан баҳраманд бўлишмоқда. Бу жой «Тўрахўжа боғи» номи билан машҳур.

Абдуваҳоб оилада олтинчи фарзанд эди. Кунларнинг бирида отаси уни ёнига ўтқазиб, «болам, сен ака-укаларинг ичида, назаримда, бошқачароқсан, илмнинг кетига туш, қуйма ақл бўлмаса, туртма ақлдан фойда йўқ. Илмсиз — бир яшайди, илмли — минг яшайди»,— деди.

Абдуваҳоб отасининг сўзлари мағзини анча маҳал чақиб юрди. Кейин тушунди чоғи, ўқишида кескин ўзгариш ясади. Ибн Сино номли ўрта мактабни аъло баҳолар билан тугатди. Ишни мактабда кашшофлар етакчилигидан бошлади. Унга устозлик қилган Абдурасул Хоназаров эса «боладан бир нарса чиқишини» сезгач, уни бошланғич синф ўқитувчилигига тавсия этди.

Ёшликдан зукколик, илмга чанқоқлик ўз самараларини берди. Орадан йиллар ўтиб Абдуваҳоб олий маълумотли муаллим бўлиб етишди.

Кўпни кўрган ўқитувчилар орзида бир гап юради: «Кимки бошланғич синф қозонида қайнамабдими, ундан зўр муаллим чиқмайди». Ана шу таомилга амал қилган А. Тўрахўжаев бир неча йил бошланғич синфларга дарс берди. Бора-бора тажриба орттирди, ўз касби — тарих ва жамиятшунослиқдан дарслар ўта бошлади.

— Абдуваҳоб аканинг дастлабки ўқитувчилик йилларини жуда яхши эслайман,— дейди собиқ шогирд, ҳозирда бошланғич синф ўқитувчиси бўлиб ишлаётган Ҳанифа Қосимова,— энди билсак, акамиз бошланғич синфларни ўқитиш услубияти ва руҳиятини жуда пухта эгаллаган эканлар. У киши бизга ҳамиша эринмасдан

ёрдам берар, билмаганларимизни синчковлик билан ўргатар эдилар. Мана энди ўзим ҳам ўқитувчи бўлиб, бир нарсага амин бўлдим: ўқитувчи билан шогирд ўртасида тортинчоғлик тўсиғи бўлмаслиги керак экан. Ана шундагина ўқитувчи ҳам, ўқувчи ҳам ўз муддаосига эришади...

Педагоглар ҳақида гап кетганда, юксак малака ва билим эгаси деган сўзларга алоҳида урғу берилади. Бағайни А. Тўрахўжаев масаланинг мана шу томонига ҳам алоҳида эътибор берди. Йиллар ўтди. Унинг дарсида бўлган ҳамкасблари ўз сафдошларининг ўқитувчилик маҳоратини чинакам эгаллаганига тан бердилар. Натижа шу бўлдики, Абдуваҳоб Тўрахўжаевга 1979 йилда Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси унвони берилди.

— Устозни бежиз қуёшга қиёс қилмайдилар,— дейди Абдуваҳоб Тўрахўжаев,— табиий, менинг ҳам ана шундай ажойиб устозларим бўлган. Жумладан, Турон ака Турғунов, Абдурасул ака Хоназаровларни бир умр ёддан чиқармайман, ҳамиша уларга таъзим қиламан. Камтар устоз ўз шогирдларини ўзидан ўткир қилиб тарбиялайди. Мен устозларимдан бир қадар олдинроқ бўлган бўлсам, бу ҳам ўшаларнинг хизмати туфайлидир. Шу боис улардан абадий қарздорман.

Муаллим вужудан тўғри гапни гапирди. Илм—инсон қаноти, дейдилар. Илм туфайли савобият оламига парвоз қилган Абдуваҳоб ака бугунги кунда ўзи ҳам мўътабар мураббийлардан ҳисобланади. Унинг қўлида сабоқ олган ўнлаб ёшлар бугунги кунда халқ хўжалигининг турли жабҳаларида меҳнат қилмоқдалар, обрў орттирмоқдалар. Жумладан, Ҳусниддин Ғаниев ва Рўзахон Усмонова — шифокор, Содиқжон Тўрахўжаев — жамоа хўжалиги бошқаруви раиси муовини, Шавкат Эшонқулов — бош иқтисодчи, Муҳаммад Суюнов — билимдон зиоратчи. Шогирдлар номларини санаб адоғига етиш қийин. Улар тез-тез Абдуваҳоб акани йўқлаб туришади, келганларида яна бир бор у берган билимлар учун ташаккурлар айтишади.

... Яқинда биз Абдуваҳоб Тўрахўжаев раҳбарлик қилаётган, Оққўрғон туманидаги «Мустақил Ўзбекистон» жамоа хўжалигида жойлашган Абдулла Қаҳҳор номли ўрта мактабда бўлдик. Талабчан директорнинг «қўли» шундоқ билиниб турибди. ЭҲМ ҳамда микрокалькуляторлар жойлаштирилган синфлар дарҳол эътиборимизни тортди. Тарих ва жамиятшунослик хоналари ҳам ҳафсала билан жиҳозланган.

Дарсга қўнғироқ чалинди. Ҳозиргина ғала-ғовур бўлиб турган йўлаклар сув сепгандек жимиб қолди. Биз ҳам А. Тўрахўжаев билан биргаликда унинг дарсида иштирок этиш учун ижозат сўрадик. У бажонудил рози бўлди.

...Дарс тугади. Биз ошкора айтмаган бўлсак ҳам дилимизда домланинг дарсига «беш» қўйдик. Вақтнинг тез ўтиб кетганлиги, ўқувчиларнинг дарсни тинглаш ҳолати, мавзу мантиқи ҳаммада ўзгача ҳиссиёт уйғотганлиги фикримизнинг яққол далили эди.

Биз мактабдан қайтар эканмиз, А. Тўрахўжаев раҳбарлик қилаётган мактаб жамоасининг янги-янги муваффақиятларни қўлга киритишига амин бўлдик. Яхши раҳбар жамоанинг ҳам отаси, ҳам онаси деганлари шу бўлса керак... Абдуваҳоб Тўрахўжаев каби муаллимларимиз омон бўлишсин, ана шунда ажойиб, билимдон ёшлар кўплаб етишиб чиқаверади!..

П. ЭРГАШЕВ,
У. РАҲИМОВ.

• Акс-садо •

Милиционерни қутқарган одам

(«ФАҚАТ МИЛИЦИЯНИНГ ИШИМИ?» МАҚОЛАСИНИ ЎҚИБ)

Эшбой аканинг ҳаётида қизиқ-қизиқ воқеалар кўп бўлган. Бир куни у билан суҳбатлашиб ўтириб, ана шу воқеалардан сўзлаб беришни сўрадим.

— Сизга ёлғон, менга чин, — деб ҳикоясини бошлади Эшбой ака, — бўлган гапни айтаман. Бир куни ишдан чиқиб, автобус бекатида турсам, кўприк томондан таниш милиционернинг халлослаб югуриб келаётганини кўриб қолдим. «Ҳа, нима гап, тинчликми?». У нафасини ростлаб, шундай деди «Ҳозиргина икки пиёнистага «безорилар» деб балога қолдим, хира пашшадек ёпишиб олишди». Шу пайт улар етиб келишди. Мен уларнинг бирини итариб юбордим, орқасидаги ариққа шалоплаб йиқилди. Иккинчиси қўлидаги пичоғини ўйнатиб келаётган эди, қўлига тепдим, пичоғи учиб тушди. Ерга босиб олдим. Анчагача олишдик. Ниҳоят иккаласини ҳам тавбасига таянтириб, қуллуқ қилдирдим.

— Сиз мени қутқариб қолдингиз, — деди милиционер, — катта раҳмат.

— Безориларни аяш керак эмас, укам, — дедим.— Уларни аядингми-бошингга чиқиб олишади.

Албатта, мен бу гапни ҳамма милиционерларга нисбат бериб айтаётганим йўқ. Улар орасида жасур-азаматлари жуда кўп, ҳатто ўлимга тик борганларини кўрганман. Лекин баъзида безориларга учраганда «андиша»га борадиганлари, уларга озор етказишдан қўрқадиганлари ҳам учраб турар экан-да.

Энди гапнинг бу ёғини эшитинг. Умид билан эккан картошкамизни кечқурун номаълум кимсалар ўғирлаб кетишарди. Милицияга айтдим, натижа чиқмади. Охири ўзим пойладим. Учинчи кун кўзим эндигина илинганда шивир-шивирни эшитиб қолдим. Ўғрилар худди ўзлари меҳнат қилиб етиштириб қўйишгандек, бемалол ишга киришиб, бир зумда уч қопни тўлдиришди. Текинхўрлар эндигина қопларни орқалаб, йўлга тушганларида қўлга туширдим, қўлларини орқасига боғлаб, милицияхонага ҳайдаб бордим.

— Қандай, қилиб ушладингиз бу ўғриларни? Ҳақиқий довюрак одам экансиз, бизга ишга ўтинг.

Эшбой Юсупов Навоий номли жамоа хўжалигида туғилган. У меҳнат фаолиятини эрта бошлади: учинчи синфдалигидаёқ қишлоқ шифокори Табанали Иванович берган дори-дармонларни велосипедда беморларга тарқатиб чиқарди. Табанали болага дорришунослик, беморлар билан муомала қилишни ўргатди. Эшбой бу ишини 13-14 ёшигача давом эттирди.

Эшбой ҳамиша одамларга қулайлик яратилиши тарафдори эди. Қишлоқ йўллари ёзда тизза бўйи тупроқ, қишда лой, автобуслар қатнамайди. Шунда илк бор қўлига қалам олиб, райондаги собиқ «Коммунист» газетасига танқидий мақола ёзди, раҳбарларни лоқайдликда айблади. Эндигина «тухум»дан чиққан тирмизакнинг аччиқ гаплари мутасадди раҳбарларнинг этидан ўтиб кетди. Лекин «тирмизак» ҳақ эди. Кўп ўтмай йўллар тузатилди, автобуслар қатнови йўлга қўйилди. Эшбой Юсупов шу тариқа жамоатчи мухбир бўлиб олди. Мақола ва хабарлари «Қизил Ўзбекистон» ва бошқа газеталарда ёритилди, тили аччиқлиги учун бир неча марта ишдан ҳайдашди, қувғинларга учради. Тиниб-тинчимас Эшбой ака уруш ва очарчилик сабабли бошқа жойларга кўчиб кетган одамларни яна ўз қишлоқларига олиб келишда фаол қатнашди. У асосий касби — ҳайдовчиликда 32 йилдан бери ҳалол хизмат қилиб келмоқда. Эшбой аканинг Бекобод шаҳридаги 16-автобазада обрў-эътибори катта.

— Безорилар билан олишишни қандай ўргангансиз?

— Отам ўргатган, У киши миллий кураш усулларини биларди. Уйда отам, мактабда ўртоқларим билан машқ қилардим. Ҳалигача курагим ерга теккан эмас. Демоқчиманки, бўлажак ёш миллий милициямиз ходимларига халқимиз кураш усулларини ўргатишни йўлга қўйиш керак. Бундан ташқари безорилар, жиноятчилар билан курашни фақат милициянинг ўзига ташлаб қўймасдан, жамоатчилик ҳам бир ёқадан бош чиқариб курашса, «менга нима» қабилидаги кайфият барҳам топса жиноятчи унсурлар бугунгидек эркин ҳаракат қилмайдилар.

Ҳасан ОТАҚУЛОВ.

БАНКЛАР ҲАМКОРЛИГИ

● ҲИНДИСТОН Ўзбекистон ва Қозоғистон билан қўшма банклар ташкил қилиш ниятида. РАТА—ТАСС мухбирининг Ҳиндистондаги ахборот манбаларига асосланиб хабар беришича, Ҳиндистон давлат ва экспорт-импорт банки бу икки республиканинг марказий банклари билан шерикчилик қилади. Бу икки республикага малакали банк ходимларини тайёрлашда кўмак бериш ҳам кўзда тутилган.

• Ўқинг, қизиқ

6 МИЛЛИОНГА ТУШГАН КЕЧКИ ОВҚАТ

Хитойдан Красноярскка қайтаётган Красноярск автобирлашмаси ҳайдовчисининг кечки овқати шу корхонага 6 миллион сўмга тушди. Ҳайдовчи тамадди қилиш учун уйга кириб ўтишга қарор қилди ва мўйнали курткалар юкланган КамАЗини қаровсиз қолдириб, бир қанча вақт бемалол оёқ узатиб дам олди. Бу вақтда фирибгарлар импорт моллар юкланган автомобилни «қуён» қилишга улгуришди.

(ЎзА).

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

26—28 ноябрь кунлари пойтахтимиздаги Киночилар уйида халқаро илмий анжуман ўтказилади. Унинг кун тартиби жумҳуриятимиз учун ҳозир долзарб бўлган энг муҳим масалага бағишланади. Гап шундаки, мустақил жумҳуриятимизнинг янги Конституцияси лойиҳаси Ўзбекистон Олий Кенгашининг яқинда бўлиб ўтадиган сессияси муҳокамасига қўйилади.

Бу халқаро илмий анжуман «Ўзбекистонда конституцион қурилиш ва ҳуқуқий давлат муаммолари»га бағишлаб ўтказилмоқда. Икки ой давомида ҳар томонлама қизғин ва кенг муҳокама қилинган янги Конституция лойиҳасини сессия тасдиғига киритиш арафасида бундай анжуманнинг ўтказилиши алоҳида аҳамиятга эгадир.

Халқаро анжуманда иштирок этаётган бир қанча мамлакатлар етакчи олимларининг фикр-мулоҳазаларини билиш, уларнинг таклифлари, киритадиган қўшимчаларидан фойдаланиш янги асосий қонунимизни янада мукаммаллаштиришга хизмат қилади. Турли мамлакатларда орттирилган бой тажрибалар ўртага ташланади, қимматли маслаҳатлар берилади.

Анжуман қатнашчилари конституцион қурилиши ва ҳуқуқий давлат барпо этиш назарияси ҳамда амалий ишлар бўйича малакали мутахассислардир. Улар фақатгина ўз мамлакатлари қонунлари устидагина эмас, балки жумҳуриятимизда эълон қилинган лойиҳа устида ҳам фикр-мулоҳазалар билдиришлари мумкин.

Халқаро илмий анжуман кунларида бир вақтнинг ўзида тўртта секция ҳамда ялпи мажлис иш олиб боради. Умуман тўртта илмий йўналиш, тўртта муаммо муҳокама қилиниши кўзда тутилаётир. Ана шу йўналиш ва муаммолар бўйича тортишув ва фикр алмашувлар бўлиб ўтади, бир неча маъруза ва ахборотлар тингланади.

Ялпи мажлисда «Ўзбекистон ҳуқуқшуносларининг халқаро алоқалари ва уларнинг давлат ҳуқуқий қурилишидаги аҳамияти», «Ўзбекистонда ҳуқуқий давлат барпо қилишнинг муаммолари», «Бозор, мулк ва ҳуқуқ», «Ўзбекистон Республикаси янги Конституцияси лойиҳасининг ўзига хос хусусиятлари», «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси жаҳон конституциячилиги асосида» мавзуларида маърузалар тингланади.

Ялпи мажлиснинг иккинчи якунловчи чақириғида Ўзбекистон Республикаси Конституция комиссияси учун таклифлар ишлаб чиқиш ҳам режалаштириб қўйилган. Секцияларнинг бирида эса «Конституция ва ҳуқуқ» туркумида янги конституцион тузум ва ҳуқуқ муаммолари муҳокама қилинади. Қолган учта секцияда олимлар ва амалиёт ходимлари мустақил давлат ҳокимиятининг тизими ҳақида, яъни ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига тақсимланиши принципига асосланадиган давлатнинг асосий қонунлари юзасидан мунозара ва баҳс юритилиши кутилмоқда.

Уч кун давом этадиган бу халқаро анжуманда иш олиб борадиган тўртта секцияда ўттиздан ортиқ чиқишларни тинглаш мўлжалланган. Маърузачилар АҚШ, Афғонистон, Туркия ва Олмония давлатларининг вакилларидир. Шунингдек Россия, Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон вакиллари ҳам ўз маърузалари билан иштирок этадилар.

Жумҳуриятимиз номидан жумҳурият ҳукумати ва давлат ҳокимияти маҳкамаси, Ўзбекистон Фанлар академияси, Тошкент Олий милиция академияси, қишлоқ хўжалик академияси, Суд-медицина экспертизаси илмий-текшириш институти, Конституциявий назорат қўмитаси ва бошқа қўмиталар, Адлия вазирлиги, прокуратура ва суд идоралари, ҳакамлик ва адвокатура, республика ҳуқуқшунослар уюшмаси, маданият ва умуминсоний қадриятлар халқ академиясининг олимлари, илмий ходимлар, малакали мутахассислар иштирок этадилар.

Чет эл мамлакатларидан келган олимлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини, тарихий обидалар, маданият ёдгорликлари билан танишадилар, шунингдек Самарқанд шаҳрига борадилар.

М. ФАЙЗИЕВ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

• Шошилинч эълонлар хизмати

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Мабодо Сизнинг кўнглингизга ғашлик тушиб, ўзингизни хаста кишилардек ҳис қилаётган бўлсангиз, азият чекманг. Тошкент райони ҳудудида жойлашган халқаро ўрмон хўжалиги институти биносида фаолият кўрсатаётган «Нажот» ҳайрия-савоб фирмасида халқ табиби

ЭРГАШАЛИ ИБРОҲИМОВ

турли касалликларни гиёҳлар ва бошқа табиий воситалар ёрдамида даволай бошлади. У 3 йил давомида Украинада ишлаб, Чернобиль авариясидан зарарланган минглаб беморларга муолажалар ўтказди. Асосан юрак, ўпка, ошқозон ва ичак касалликларининг айримлари, ўт пуфак яллиғланиши, буйрак ва сийдик йўли, эркаклар жинсий бези яллиғланиши (простатит), оёқлар андексити, бод, қуймич нерви яллиғланиши, остеохондрозлар, инфаркт ва инсульт асоратлари, турли неврит ва неврозлар, парез ва параличлар каби хасталикларни даволашда тажриба орттирган.

У беморларни даволашда қадимий юнон, араб, форс, Ўрта Осиё, Кавказ, Хитой, Тибет, Филиппин ва ғарбдаги халқ табиблари, гомеопатларнинг муолажа (даволаш) ва муфоташа (диагноз қўйиш) усулларидан кенг фойдаланади.

Табиб зарур бўлган тақдирда даволаш жараёнида игна санчиш, уқалаш, нуқталарни куйдириш ва доғлаш, рационал психотерапия, гиппотерапия, қасида ўқиш каби омилларни ҳам қўллайди. Айрим ҳолларда классик қон олиш усулларини ҳам ишлатади.

МАНЗИЛГОҲ: Тошкент райони, Халқаро ўрмон хўжалиги институтининг ўқув-тижорат маркази биноси, «Нажот» ҳайрия-савоб фирмаси. «Истиқлол» бекатидан 169-автобуснинг ДАН бекати.

Қабул кунлари: душанба, сешанба, чоршанба ва пайшанба кунлари соат 8 дан 17 гача.

Маълумот учун телефонлар: **45-50-07, 35-48-57.**

ТАРИХГА ҚИЗИҚТИРА БИЛАЙЛИК

Мустақил республикада яшаяпмиз. Энди дарс бериш услубимиз, тарбиявий йўлимизда ҳам ўзгаришлар бўлиши керак. Ҳар кимнинг эркин фикр айтишига катта имкониятлар яратилган бир пайтда ўқув-тарбияни йўлга қўйиш борасида баъзи тажрибаларимни ўртоқлашмоқчиман. Назаримда ёшлар тарбиясида кўпроқ ўтмишимизга мурожаат қилсак деган фикрдаман. Чунки ўзбек халқининг ўтмиш маданияти дурдоналарига бойлигини яхши билар эдик-ку, аммо улар ҳақида ошкора гапира олмас эдик. Энди биз Ҳадис каби муқаддас асарни, ўтмишда ўтган мутафаккирларимизнинг китобларини кўпроқ тарғибот қилишимиз, улар асосида очиқ дарслар ташкил этишимиз, тарбиявий соатлар уюштиришимиз керак бўлади.

Халқимизда минг марта эшитгандан кўра, бир марта кўрган афзал деган нақл бор. Шу сабаб мен ўз дарсларимда Самарқанд, Бухоро, Шоҳимардон, Қўқон каби зиёратгоҳ — шаҳарлар ҳақида гапирар эканман, уларга саёҳат уюштиришни ҳам ўз бурчим деб билдим. Бу жойларда бўлганимда болаларга миноралар тарихи, ўтмиш меъморий ёдгорлигимизнинг гўзаллиги — юз йиллар давомида турган рангин обидаларнинг ҳар бири ғиштида боболар, ажойиб усталар қўли борлиги тўғрисида сўзлаб бердим.

Кейинчалик ана шу тарихий саёҳатлардан олинган таассуротлар ўқувчилар онгида мустаҳкамланиб қолганлигининг гувоҳи бўлдим. Қолаверса, талабаларим район, вилоят олимпиадаларида фахрли ўринни эгаллашларига эришдим. 1975—1976 йилларда Зайнулла Раҳматуллаев, 1977 йилда Р. Шералиева, 1978 йилда А. Хўжамқулов, ундан сўнгги йилда эса Н. Эрматова каби ўқувчиларим вилоят олимпиадаларида иккинчи, учинчи ўринларни олишга муяссар бўлдилар ва бу мактабимиз учун ҳурмат-эътибор келтирди.

Мактабимизда ўқитувчилар ўзаро тажриба алмашуви, улар учун ўқув ташкил этиш ҳам яхши йўлга қўйилган. Замонавий техника воситаларига эга бўлган илмгоҳимиз ўзига хос тажриба лабораториясига айланиб бормоқда. Ўтган йили Қори Ниёзий номидаги педагогика илмий-текшириш институти директори Қодир Фозилхўжаев бошчилигидаги бир гуруҳ олимлар мактабимизда бўлиб дарс кузатишди. Семинар-кенгаш ўтказилди. Улар жамоамизга миннатдорчилик билдириб кетишди. Шу куни райондаги бошқа муаллимлар ҳам семинарда иштирок этдилар. Тошкентлик олимлар мактабимизни таянч мактабига айлантириш ҳақида бир қарорга келиб қайтишди.

Педагогика соҳасида қирқ бир йил ишлар эканман., мен юқоридаги мисолларни мақтаниш ёки меҳнатимизни кўкларга кўтариш учун айтаётганим йўқ. Давр янгича ишлашни, янгича фикрлашни, таълим-тарбия борасида тезкорлик билан бурилиш ясашни тақозо этмоқда. Шундай пайтда биз каби кекса ўқитувчилар, мураббийлар ўз тажрибаларини оммалаштирса бундан буёнги ишларда қулайлик бўларди.

Эргаш ҲУДОЕРОВ,
Чиноз районидаги 32-ўрта мактаб директори.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:

ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32-уй. Газета офсет усулида А—2 форматида босилади. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.

Нашр кўрсаткичи: Г-457. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 21.10. 31730 нусха босилади.